

Ohppiide ja ovddasteddjide

Diedut boahku birra difteriija, doanlegeasáhaga, saidnangosahaga ja polio vuostá (DTP-IPV-boahku)

Nationála mánáidboahkuhanprográmmas fálojuvvo 2. luohká (7–8 jahkásaččaide) a ohppiide odasmahttinboahku difteriija, doanlegeasáhaga, saidnangosahaga ja polio vuostá. Mánáidboahkuhanprográmmas addojuvvo dát boahku golmma háve máná vuosttaš eallinjagi áigge. Bisuhan dihte buori suodjaleami fálojuvvo dál odasmahttinboahku. Ohppiide fálojuvvo odá odasmahttinattus daid seamma dávdmaid vuostá 10. luohkás.

Dávddaid birra

Difteriija lea fáhkka infekšuvdna bajit vuoignanoliin mii boahdá difterijabaktearain. Baktearat ráhkadit mirkkoávdnasiid mat bohttehit šliivevasi hirbmadiid čoddagis nu ahte šaddá váttis soigat. Mirkkoávdnasat sáhttet maid fallehit váibmo-, vuoivvas- ja neavagoddoša. Dávddas sáhtá jápmat, ja dat gávdno ain muhtin osiin Eurohpás ja eará máilmmiosiin.

Doanlegeasáhat (tetanus) boahdá baktearas mii sáhtá gávdnot eatnamis. Bakteara ráhkada mirkkoávdnasiid mat fallehit neavafierpmi ja dagahit deahkkedoanguma ja bávdčas geasáhagaid. Njoammuma sáhtá oážžut go bakteriija beassá hávvái. Dávddas lea alla jámolašvuohta, muhto dat ii njoamo olbmoss olbmui. Doanlegeasáhat lea hárvvit Davvirikkain go lieggasat guovlluin.

Saidnangosahat (Pertussis) lea vuoignahatvuolši mii dagaha guhkesáigásaš (6–12 vahkku) ja garra gosahatdohppehallamiid. Saidnangosahat sáhtá dagahit ahte njuoratmáná dahje smávvamáná heaitá vuoignamis, vuoignamašvigi oksygenaváilevuoda geažil, ja hárvenaš dilálašvuodain sáhtá maid jápmat. Maiddái stuorát mánáide ja rávisolbmuid sáhtá dávda dagahit guhkesáigásaš givssiid. Dávda lea hui njoammu. Ovdal go boahkuheapmi álggahuvvui, ožžo lagabui 100 % olbmui dávda.

Poliomyelihtta lea virusdávda mii dábálaččat addá nuorvodávdamearkkaid, bákčasiid rupmašii dahje čovjevigi. Dat sáhtá dagahit vuoignášvuolšši (encefalitt) ja bistevas lámisvuoda. Dávddas sáhtá maid jápmat. Norggas ii leat dál polio, muhto olbmuid geat eai leat boahkuhuvvon sáhtá njoammut mátkiin ja viidáset njoammut earáide geat eai leat boahkuhuvvon go máhccet ruovttoluotta.

Boahku birra

Boahku mii geavahuvvo lea Tetravac. Jus Tetravac ii leat oážžumis, geavahuvvo ideanttalaš boahkuheapmi Tetraxim (seamma buvttadeaddji ja seamma sisdoallu). Muhtimat sáhttet oážžut gaskaboddosaš ruvssodemiid, bákčasiid ja boahkosadi sáhtá bohtanit. Muhtimat ožžot geahppa febera. Eanet diedut vejolaš liigeváikkuhusaid birra Tetravac/Tetraxim maŋŋá gávdnojit Tetravac vuolde Direktoráhta medisiinnalaš buktagiid neahttasiiddus: [Legemiddelsøk](#) (girjedárogillii).

Ovdal boahkuheami – muhte diedihit dearvvašvuodabuohccidivššarii

Muital jus mánás lea allergiija dahje lea ovdal leamaš garra allergalaš reakšuvdna (beroškeahhtá mii lea sivvan dasa). Diedit maiddái jus máná lea ožžon doanlegeasáhatboahku maŋimuš jagi dahje oážžu allergijaboahkuheami (hyposensibiliseren). Eanet diedut gávdnojit min neahttasiiddus: [Vaksine mot difteri, stivkrampe, kikhoste og poliomyelitt](#) (girjedárogillii).

Boahkuide mat leat mánáidboahkuhanprográmmas, leat doarvái ahte okta váhnemiin dahje eará olmmoš geas lea váhnenovddasvástádusmiehtá (Lov om pasient- og brukerrettigheter §4-4).

Loga eanet mánáidboahkuhanprográmma birra: [Vaksiner til barn](#) (girjedárogillii).